

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні групи забезпечення
спеціальності

від «8» 05 2020 року

Протокол № 1

Голова групи [підпис] Чугай А.В.

«УЗГОДЖЕНО»

Декан факультету магістерської
підготовки

[підпис] Боровська Г.О.

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни

«ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

(назва навчальної дисципліни)

101 «Екологія»

(шифр та назва спеціальності)

Екологія та охорона навколишнього середовища

(назва освітньої програми)

магістр

(рівень вищої освіти)

денна

(форма навчання)

I

II

6/180

іспит

(рік навчання)

(семестр навчання)

(кількість кредитів ЄКТС/годин)

(форма контролю)

Екології та охорони довкілля

(кафедра)

Одеса, 2020 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Засвоєння базових понять рекреаційно-туристичної діяльності та принципів сталого розвитку екологічного туризму; висвітлення соціально-економічної та екологічної сутності рекреаційного туризму, його значення для національної економіки держави та окремих регіонів; підвищення ефективності раціонального природокористування в рекреаційно-туристичній діяльності,
Компетентність	K21. Здатність до організації екологічно орієнтованих форм рекреаційної діяльності та розробки комплексу засобів мінімізації негативного впливу масової рекреації і туризму.
Результат навчання	P211. Вміти організувати різні форми (у т.ч. екологічно орієнтовані) рекреаційно-туристичної діяльності та реалізувати принципи екологізації масових форм рекреації і туризму.
Базові знання	Основні види рекреаційного туризму та перевага їх застосування враховуючи особливості природних умов регіонів України, принципи сталого розвитку туризму, організації екотуристичної діяльності, порядок розробки і формування екологічного туру та оцінки його економічної ефективності, світовий досвід розвитку екологічно-орієнтованого туризму.
Базові вміння	Застосовувати екологічні знання при організації рекреаційно-туристичної діяльності, володіти принципами раціонального господарювання при прийнятті управлінських рішень в сфері екологічно-орієнтованих форм туризму, проводити економічну оцінку ефективності туристичних послуг, розробляти та формувати рекреаційно-туристичні послуги.
Базові навички	Оцінювати основні показники ефективності та розвитку рекреаційно-туристичної діяльності; визначати рекреаційне навантаження на територію, головні складові та принципи методики розрахунку обсягів рекреаційно-туристичної діяльності, основи організації виробничо-обслуговуючого процесу туристського підприємства, порядок розробки і формування екологічного туру та оцінки його економічної ефективності.
Пов'язані ссиллабуси	-
Попередні дисципліни	-
Наступні дисципліни	-
Кількість годин	лекції: 45 год. семінарські заняття: 30 год. самостійна робота студентів: 105 год.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-Л1	Основи теорії туризму		
	• ТЕМА 1. Виникнення і розвиток теорії туризму	3	1
	• ТЕМА 2. Сутність туризму та його основні функції	4	2
	• ТЕМА 3. Історичний розвиток туризму	3	2
	• ТЕМА 4. Види та форми туризму	4	2
	• ТЕМА 5. Індустрія туризму як міжгалузєва система	4	2
	Модульна тестова контрольна робота №1		5
ЗМ-Л2	Інституціонально-організаційні засади туризму		
	• ТЕМА 1. Туристична політика	4	2
	• ТЕМА 2. Державне регулювання туризму	4	2
	• ТЕМА 3. Ліцензування, стандартизація і сертифікація в сфері туризму	3	2
	• ТЕМА 4. Міжнародне співробітництво в сфері туризму	3	2
	Модульна тестова контрольна робота №2		5
ЗМ-Л3	Комерційна діяльність підприємств туризму		
	• ТЕМА 1. Порядок створення туристичного підприємства та організація його діяльності	4	2
	• ТЕМА 2. Розробка маршруту і формування туру	3	2
	• ТЕМА 3. Оцінка економічної ефективності туру	3	2
	• ТЕМА 4. Екологізація рекреаційно-туристичної діяльності	3	2
	Модульна тестова контрольна робота №3		5
	Іспит		20
	Разом	45	60

Консультації: Полетаєва Л.М., раз на тиждень 1 година згідно розкладу занять за графіком консультацій, затвердженого на засіданні кафедри.

2.2. Практичний модуль

Код	Назва тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	Тема 1. «Методика розрахунку обсягів туристичної діяльності»	7	7
	Тема 2. «Показники економічної ефективності туризму регіону (країни)»	8	8
ЗМ-П2	Тема 3. «Оцінка економічної ефективності туру»	7	10
	Тема 4. «Розрахунок рекреаційного навантаження на територію»	8	10
ЗМ-І3	Домашнє індивідуальне завдання Розробка «Проектування туристичної послуги»		10
	Разом	30	45

Консультації: Полетаєва Л.М., раз на тиждень 1 година згідно розкладу занять за графіком консультацій, затвердженого на засіданні кафедри.

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин СРС	Строк проведення (семестр, тиждень)
ЗМ-Л1	Підготовка до лекційних занять. Виконання модульної тестової контрольної роботи (обов'язковий)	9	1-5 тиждень
		5	
ЗМ-Л2	Підготовка до лекційних занять . Виконання модульної тестової контрольної роботи (обов'язковий)	8	6-10 тиждень
		5	
ЗМ-Л3	Підготовка до лекційних занять . Виконання модульної тестової контрольної роботи (обов'язковий)	8	11-14 тиждень
		5	
ЗМ-П1	Підготовка до практичних занять. Усне опитування та захист розрахункових робіт (обов'язковий)	15	1-7 тиждень
ЗМ-П2	Підготовка до практичних занять. Усне опитування та захист розрахункових робіт (обов'язковий)	20	8-14 тиждень
ЗМ-І3	Домашнє індивідуальне завдання Усне опитування та захист роботи (обов'язковий)	10	7-12 тиждень
	Підготовка до іспиту	20	
	Разом:	105	

Консультації: Полетаєва Л.М., раз на тиждень 1 година згідно розкладу занять за графіком консультацій, затвердженого на засіданні кафедри.

2.3.1. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-Л1, ЗМ-Л2, ЗМ-Л3.

Організація контролю знань студентів побудована за накопичувально-модульним принципом згідно вимог діючого в університеті Положення «Про проведення підсумкового контролю знань студентів».

З *теоретичного* курсу навчальної дисципліни студент повинен бути готовим відповідати на усні запитання лектора під час лекційних занять; виконати 10 тестових завдань відкритого типу трьох модульних контрольних робіт.

Формами контролю засвоєння теоретичних знань є усне опитування під час лекційних занять (поточний контроль), модульні контрольні роботи за кожним змістовним модулем (внутрішньо семестровий контроль), складання екзаменаційної контрольної роботи (підсумкова атестація).

Варіанти модульної контрольної роботи містять 10 запитань у тестовому вигляді. Кожна вірна відповідь оцінюється у 2 бали (ЗМ-Л1, ЗМ-Л2, ЗМ-Л3). Максимальна кількість балів за виконаний варіант кожної модульної контрольної роботи становить **20 балів**.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати з лекційної частини складає **60 балів**.

2.3.2. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П1, ЗМ-П2, ЗМ-І3.

Формою контролю практичних модулів є усне опитування під час проведення практичних занять, підготовка розрахункових робіт та їх захист, виконання домашнього індивідуального завдання та його захист.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за усне опитування та виконання розрахункових робіт *ЗМ-П1* складає **15 балів**, *ЗМ-П2* - **15 балів**, виконання індивідуального завдання *ЗМ-І3*- **10 балів**.

Обов'язковим для студента є виконання домашнього індивідуального завдання. Індивідуальне завдання представляє собою розрахункову роботу на тему: «Проектування туристичної послуги». В даній роботі студентам необхідно розробити маршрут та сформулювати екологічний тур згідно з вимогами ГОСТ 50681.1-94. Тур повинен бути представлений такими документами як: технологічна карта маршруту, паспорт маршруту, інформаційний листок, калькуляція туру. Прикладом є сформований тур, представлений у «Збірнику методичних вказівок до практичних робіт з дисципліни "Екологічні аспекти рекреаційно-туристичної діяльності" [4].

Варіант індивідуального завдання студент погоджує з викладачем. Термін виконання індивідуального завдання на протязі 7-12 тижнів навчання.

Під час виконання індивідуального домашнього завдання пропонується використати літературні джерела [1, 4-6], а також спеціальну літературу по вибраному об'єкту. Також у процесі виконання студенти можуть використовувати будь які інші наукові джерела, які відповідають тематиці і змісту.

Домашнє індивідуальне завдання студент оформлює у паперовому/електронному виді. Оформлення домашнього завдання здійснюється відповідно до вимог ДСТУ у вигляді друкованого текстового документу на аркушах формату А4 з титульною сторінкою: **Індивідуальне завдання на тему: «Проектування туристичної послуги»**. Поля по 20 мм. Шрифт 14. Отступ 1,5 інтервал. Об'єм 10-12 сторінок.

Перевірка виконання домашнього індивідуального завдання відбувається відповідно до графіка контролюючих заходів, який складається на кафедрі екології та охорони довкілля на початку навчального семестру.

Максимальна оцінка за домашнє індивідуальне завдання складає **10 балів** за умови своєчасного виконання завдання на дату запланованого контролюючого заходу. Студенти, які пропустили дату контролюючого заходу без поважних причин або отримали незадовільну оцінку, мають право у тижневий термін виконати домашнє завдання, отримавши при цьому максимальну оцінку в **6 балів**, що еквівалентно оцінці «задовільно/зараховано». Оцінка за домашнє індивідуальне завдання виставляється в інтегральну відомість окремим модулем і враховується у практичній частині модульного контролю при виведенні оцінки поточного семестрового контролю.

Всього за *ЗМ-П1, ЗМ-П2, ЗМ-І3* студент може отримати **40 балів**.

Загальна максимальна кількість балів з дисципліни «Екологічні аспекти рекреаційно-туристичної діяльності», яку студент може отримати, складає **100 балів** (теоретична частина -**60 балів**, практична частина – **40 балів**).

Студент допускається до іспиту, якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальною програмою дисципліни «Екологічні аспекти рекреаційно-туристичної діяльності» і набрав за модульною системою не менше **20 балів** за практичну частину.

Варіанти екзаменаційної контрольної роботи містять 20 запитань у тестовому вигляді. Кожна вірна відповідь оцінюється у 5 балів.

Максимальна кількість балів за екзаменаційну контрольну роботу становить **100 балів**.

Загальна кількісна оцінка (загальний бал успішності) з дисципліни є усередненою між кількісною оцінкою поточних контролюючих заходів (%) і кількісною оцінкою за екзаменаційну контрольну роботу (%).

Студенти, які на день проведення екзаменаційної контрольної роботи мають заборгованість з практичної частини дисципліни, не допускаються до підсумкового семестрового контролю до моменту ліквідації цієї заборгованості у встановленому в ОДЕКУ порядку. Ліквідація заборгованості з практичної частини курсу здійснюється за графіком, який складається викладачами дисципліни, затверджується її завідувачем та оприлюднюється для студентів в останній день семестру.

3. РЕКОМЕНДАЦІ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль ЗМ-Л1 «Основи теорії туризму».

3.1.1. Повчання

Тема 1. Виникнення і розвиток теорії туризму.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: Об'єктивні передумови виникнення теорії туризму; основні етапи і тенденції у розвитку сучасної теорії туризму; взаємозв'язок теорії туризму з іншими науками.

Література [1, 6-12, 15].

Тема 2. Сутність туризму та його основні функції.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: етимологія і семантика поняття „туризм”, основні поняття у галузі екологічно орієнтованого туризму, основні положення Закону України „Про туризм”, класифікація подорожуючих осіб, основні функції туризму.

Література [1, 2, 6-12, 15].

Тема 3. Історичний розвиток туризму.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: стислий огляд розвитку туризму, основні етапи історичного розвитку туризму, періодизація світового туризму, економічні передумови розвитку туризму в світі і в Україні.

Література [1, 6-12, 15, 17].

Тема 4. Види та форми туризму

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: підходи до класифікації подорожей, види туризму, організаційні форми туризму, основні екологічно орієнтовані види туризму, принципи і особливості екологічного туризму, агротуризм, зелений туризм, сільський туризм.

Література [1, 2, 6-12, 15].

Тема 5. Індустрія туризму як міжгалузева система.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: поняття індустрії туризму та її складові, туристські ринки, специфічні особливості індустрії туризму, туристське обслуговування, туристський продукт, додаткові туристські послуги, роль реклами в розвитку екологічного туризму, методи організації та керування екотуризмом, типологія підприємств туризму, спеціалізація і кооперування підприємств туризму.

Література [1, 2, 6-12, 15].

3.1.2. Питання для самоперевірки

1. Які об'єктивні передумови сприяли розвитку теорії туризму?
2. В якому регіоні світу помічені перші спроби теоретичного осмислення туристичного розвитку?
3. Перерахуйте основні найбільш значущі події у розвитку теорії туризму у ХХ сторіччі?

4. У чому полягає різниця між кількісними, структурними та якісними тенденціями у розвитку туристичної науки?
5. Які мотиви викликають потреби людей в туризмі?
6. Коли і де з'явилося поняття „туризм” та що воно значило?
7. У чому полягають об'єктивні труднощі, пов'язані з визначенням поняття „туризм”.
8. Які є ознаки, що відрізняють туристів від інших подорожуючих осіб?
9. Які є підходи до періодизації історичного розвитку світового туризму?
10. Які критерії закладаються авторами в основу своїх версій періодизації розвитку туризму?
11. Визначте своє ставлення до різних варіантів періодизацій розвитку світового туризму.
12. Чим відрізняється „конвейєрний” туризм від „диференційованого”?
13. Чим відрізняються підходи до класифікації туризму?
14. За якими ознаками можна здійснювати класифікацію видів туризму?
15. Що розуміється під термінами „національний туризм”, „туризм у межах країни”?
16. Що таке індустрія туризму у вузькому та широкому розумінні цього поняття?
17. Назвіть і дайте визначення основних підсистем індустрії туризму.
18. Поясніть, чому індустрія туризму визначається як міжгалузевий комплекс.
19. У чому полягають особливості функціонування підприємств туризму?
20. Які підприємства сфери туризму відносяться до первинних і які до вторинних?
21. За якими ознаками розподіляються підприємства харчування туристів?
22. У чому полягають процеси спеціалізації і кооперування підприємств туризму?

Питання для самоперевірки базових результатів знань

1. Яке визначення поняття „туризм” і „турист” дає Закон України „Про туризм”?
2. Що таке індустрія туризму?
3. Які існують підходи до класифікації туризму?
4. Сформулюйте концепцію сталого збалансованого розвитку туризму.
5. Що таке „національний туризм”, „туризм у межах країни”?
6. Які існують види та форми туризму?
7. Як можна класифікувати підприємства розміщення туристів?

3.2. Модуль ЗМ-Л2 «Інституціонально-організаційні засади туризму»

3.2.1. Повчання

Тема 1. Туристична політика

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: поняття туристичної політики та її складові, цілі та засоби туристичної політики, суб'єкти туристичної політики, Закон України „Про туризм”, роль менеджменту в туризмі, підвищення рівня кваліфікації кадрів для сталого розвитку туризму.

Література [1, 2, 6-12].

Тема 2. Державне регулювання туризму

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: сутність, цілі та методи державного регулювання туризму, нормативно – правові засади

туристичної діяльності, досвід організації туризму в зарубіжних країнах, структура і функції органів державного регулювання сфери туризму в Україні, економічні інструменти розвитку туризму, основні напрями та перспективи розвитку екологічного туризму, роль регіональних та місцевих органів у розвитку туризму.

Література [1, 2, 6-12].

Тема 3. Ліцензування, стандартизація і сертифікація в сфері туризму

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: ліцензування туристичної діяльності, стандарти туристичного обслуговування, сертифікація туристичних послуг, відповідні статті Закону України „Про туризм”.

Література [1, 2, 6-12, 17, 18].

Тема 4. Міжнародне співробітництво в сфері туризму

Зміст і форми міжнародного співробітництва в галузі туризму, роль організації Об'єднаних Націй у формуванні системи міжнародного співробітництва в сфері туризму, основи розвитку екологічного туризму в Україні, міжнародні туристичні організації.

Література [1, 2, 6-12, 15].

3.2.2. Питання для самоперевірки

1. Коли і чому виникла потреба у туристичній політиці?
2. Які специфічні фактори впливають на формування туристичної політики?
3. На яких рівнях розробляється і реалізується туристична політика?
4. В якому документі визначена державна політика України в галузі туризму?
5. Які основні напрями державної туристичної політики України сформульовані в Законі України „Про туризм” (остання редакція)?
6. Які причини викликають необхідність державного регулювання сфери туризму?
7. Які закони України регулюють туристичну діяльність?
8. Назвіть основні методи державного регулювання туристичної діяльності.
9. Які функції державного регулювання виконує Кабінет Міністерства України?
10. Охарактеризуйте структуру управління туризмом в Україні.
11. З якою метою здійснюється ліцензування туристичної діяльності?
12. У чому полягають зміни у ліцензуванні туристичної діяльності після вступу в силу Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про туризм”?
13. Який орган видає ліцензії на право здійснення туристичної діяльності?
14. Які Вам відомі нормативні документи із стандартизації, що діють на території України?
15. Що є об'єктом стандартизації у туристичному і екскурсійному обслуговуванні населення?
16. Яку назву має документ, що видається замовнику за підсумками сертифікації?
17. Які цілі переслідує міжнародне співробітництво в галузі туризму?
18. Які є форми співпраці країн у сфері туризму?
19. У чому полягає головна мета Шенгенської угоди?
20. Які основні заходи здійснює ООН для зміцнення міжнародного співробітництва в галузі туризму?
21. За якими ознаками класифікують міжнародні туристичні організації?

Питання для самоперевірки базових результатів знань

1. Назвіть основні складові туристичної політики.
2. Хто в Україні визначає державну політику в галузі туризму?
3. На який строк видають ліцензію на право здійснення туристичної діяльності?
4. У чому діяльність Всесвітньої туристичної організації?
5. Які органи здійснюють сертифікацію туристичних послуг?
6. Які основні напрями державної туристичної політики України?

3.3. Модуль ЗМ-ЛЗ. «Комерційна діяльність туристичного підприємства»

3.3.1. Повчання

Тема 1. Порядок створення туристичного підприємства та організація його діяльності

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: основні етапи створення туристичного підприємства, модуль функціонування туристичного підприємства, туроператорська та турагентська діяльність підприємства

Література [1, 4-12].

Тема 2. Розробка маршруту і формування туру

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: основні терміни та визначення, класифікація маршрутів і порядок їх розроблення, види турів, формування туру, наукова та нормативна база розвитку туризму.

Література [1, 4-6, 8-12, 19].

Тема 3. Оцінка економічної ефективності туру

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: основні показники і етапи визначення економічної ефективності туру, розрахунок собівартості туру, визначення ціни туру і доходів від його реалізації.

Література [1, 4-6, 19].

ТЕМА 4. Екологізація рекреаційно-туристичної діяльності

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: стійкий туризм, організація екологічних турів, екологічні тропи, основні норми поведінки екотуристів; основні напрями екологічної освіти, «екологічний тур»; види екологічних турів; вимоги організації екотурів; тлумаченням поняття «екологічна тропа», їх класифікація.

Література [1, 4-14, 19].

3.3.2. Питання для самоперевірки

1. Який закон регламентує діяльність різних видів підприємств?
2. Назвіть основні етапи створення туристичного підприємства.
3. Чим відрізняється товариство з обмеженою відповідальністю від товариства з повною відповідальністю?
4. Які необхідні умови мають існувати для нормального функціонування підприємства?
5. Яке визначення поняттю «тур» дає Закон України «Про туризм»?
6. Чим відрізняються поняття «тур» і «туристичний маршрут»?

7. За якими ознаками можна здійснювати класифікацію маршрутів?
8. Яке призначення має туристичний ваучер?
9. Чим відрізняється інклюзив-тур від замовленого туру?
10. У якій послідовності здійснюється процес визначення економічної ефективності туру?
11. З яких елементів складається собівартість туру?
12. Які витрати туристичної фірми відносяться до постійних?
13. Які витрати фірми відносять до змінних?
14. Як визначається маржинальний дохід від туру?
15. Яка інформація необхідна для організації і здійснювання екотуру?
16. Які основні критерії визначення цільових груп?
17. Які показники якості туристських об'єктів?
18. Ціль розвитку менеджменту в екотуризмі?
19. Із чого повинна складатися маркетингова стратегія екотуризму?
20. У чому полягає комплексний характер туристського обслуговування?
21. Які функції покладаються на туроператорів і турагентів?
22. Що таке туристський продукт і туристський пакет?
23. Що таке туристський попит і туристська пропозиція?

Питання для самоперевірки базових результатів знань

1. Що таке «тур» і «туристичний маршрут»?
2. Що таке туристичний ваучер?
3. Чим забезпечується ціль туристичної подорожі?
4. Який максимальний розмір статутного фонду туристичного підприємства?
5. Що відносять до основних постійних витрат туристичної фірми?

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1 Тестові питання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л1

1. *Кого можна вважати туристами?*

Література [1 с.15].

2. *Міжнародний туризм охоплює:*

Література [1 с.36].

3. *Хто вперше організував туристичне агентство та сформував перший пакідж-тур?*

Література [1 с.27].

4. *В якому році в Україні було прийнято і введено в дію Закон „Про туризм“?*

Література [1 с.15].

5. *Що таке національний туризм?*

Література [1 с.40].

6. *До якої групи засобів туристичної політики слід віднести заходи по формуванню у населення туристичної культури?*

Література [1 с.35].

7. *Розробка турів на основі попиту клієнтів є функцією:*

Література [1 с.45].

8. *Транспортну або пішохідну подорож тривалістю до 24 годин за спеціально розробленим маршрутом називають:*

Література [1 с.20].

9. *Які часові рамки встановлює Закон України „Про туризм“ (в останній редакції) для подорожі туриста?*

Література [1 с.15].

10. *Що відноситься до умов розвитку туризму?*

Література [1 с.18].

11. *За якою ознакою можна виділити соціальний туризм серед інших видів туризму?*

Література [1 с.35].

12. *За якою ознакою можна виділити діловий туризм серед інших видів туризму?*

Література [1 с.35].

13. *Що називають ознакою класифікації видів туризму?*

Література [1 с.34].

14. Сукупність різних суб'єктів туристичної діяльності, які забезпечують прийом, обслуговування та перевезення туристів, це:

Література [1 с.51].

15. Які ознаки покладено в основу класифікації видів туризму?

Література [1 с.20].

16. До туристичних ресурсів відповідної території не належать:

Література [1 с.17].

17. Які ознаки дозволяють відрізнити туристів від інших подорожуючих осіб?

Література [1 с.20].

18. Хто в середині XIX ст. організував першу групову туристичну подорож?

Література [1 с.27].

19. Які принципи дозволяють побудувати класифікацію видів туризму?

Література [1 с.20].

20. Яка ознака покладена в основу розподілення туризму на внутрішній та міжнародний?

Література [1 с.35].

21. Яке визначення туризму дає Закон України „Про туризм“?

Література [1 с.15].

22. Суб'єкт туристичної діяльності, який формує тури - це:

Література [1 с.48].

23. Кого називають екскурсантами

Література [1 с.20].

24. За якою ознакою можна класифікувати масовий та ексклюзивний види туризму?

Література [1 с.50].

25. Які засоби розміщення туристів відносяться до основних?

Література [1 с.47].

4.2 Тестові питання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л2

- 1. Чому Міжнародний день туризму відзначається саме 27 вересня?*
Література [1 с.82].
- 2. Діяльність із запровадження у державному масштабі єдиних норм та вимог до товарів і послуг має назву:*
Література [1 с.75].
- 3. Яку назву має процедура підтвердження відповідності результатів туристичної діяльності нормативним вимогам?*
Література [1 с.76].
- 4. Який документ є підставою для отримання туристичних послуг та визначає статус туриста?*
Література [1 с.73].
- 5. Документ, що підтверджує якість туристичних послуг та її відповідність стандарту чи іншому нормативному документу, має назву:*
Література [1 с.70].
- 6. Які види туристичної діяльності підлягають ліцензуванню в Україні?*
Література [1 с.68].
- 7. Укажіть термін дії ліцензії на надання туристичних послуг*
Література [1 с.68].
- 8. Який орган в Україні організує здійснення контролю за якістю наданих туристичних послуг?*
Література [1 с.69].
- 9. Спеціальний дозвіл, що підтверджує право його власника на здійснення туроператорської діяльності має назву:*
Література [1 с.69].
- 10. Хто в Україні визначає основні напрями державної політики в галузі туризму?*
Література [1 с.58].
- 11. Документ, що підтверджує статус особи або групи осіб як туристів і є підставою для отримання відповідних послуг має назву:*
Література [1 с.41].

*12. Нормативно-технологічний документ, в якому встановлюються загальні правила, принципи та вимоги до туристських послуг, має назву:
Література [1 с.72].*

*13. Які фактори впливають на формування туристичної політики країни або регіону?
Література [1 с.59].*

*14. Документ, що підтверджує якість туристичних послуг та їх відповідність конкретному стандарту чи іншому нормативному документу має назву:
Література [1 с.74].*

*15. Хто в Україні визначає в законі про Державний бюджет обсяг фінансового забезпечення туристичної галузі?
Література [1 с.59].*

*16. Хто в Україні видає ліцензію на туроператорську діяльність?
Література [1 с.69].*

*17. Який орган в Україні розробляє та затверджує програми розвитку туризму в Україні і фінансує її виконання відповідно до бюджетного законодавства?
Література [1 с.59].*

*18. З якого року Україна є членом Всесвітньої туристичної організації?
Література [1 с.88].*

*19. Який орган в Україні проводить дослідження туристичного ринку, готує і поширює інформацію про Україну її туристичні можливості?
Література [1 с.60].*

*20. Для отримання ліцензії на туроператорську діяльність керівник суб'єкту господарювання повинен мати стаж роботи в туристичній галузі
Література [1 с.70].*

*21. Який орган в Україні визначає види категорій об'єктів туристичної інфраструктури, порядок їх встановлення та зміни?
Література [1 с.70].*

*22. В якому документі визначаються права та обов'язки суб'єктів туристичної діяльності?
Література [1 с.65].*

23. Які причини обумовлюють різноманітність підходів до управління сферою туризму у країнах світу?

Література [1 с.80].

24. Які причини викликають необхідність державного регулювання сфери туризму?

Література [1 с.58].

25. Хто в Україні здійснює державне управління та забезпечує реалізацію державної політики в галузі туризму?

Література [1 с.59].

4.3 Тестові питання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-ЛЗ

1. Юридичні особи, для яких виключним видом діяльності є організація та забезпечення створення туристичного продукту, а також реалізація та надання туристичних послуг, називаються:

Література [1 с.95].

2. Сукупність договірних угод, укладених туристичною фірмою з постачальниками послуг називають:

Література [1 с.97].

3. Друга назва рецептивного туроператора це:

Література [1 с.94].

4. До основних постійних витрат туристичної фірми відносять:

Література [1 с.100].

5. Технологічному процесу розробки туру завжди передують:

Література [1 с.101].

6. Величина, яка виражає різницю між ціною туру і його собівартістю, це:

Література [1 с.105].

7. Учасниками відносин, які виникають при реалізації туристичної діяльності є:

Література [1 с.97].

8. Набір туристичних послуг з конкретними термінами початку і завершення виконання, який реалізується оптовому або роздрібному покупцю називають:

Література [1 с.98].

9. Який документ містить основні показники маршруту, місця перебування, дати заїзду, очікувану кількість туристів, програму обслуговування туристів в подорожі по маршруту?

Література [1 с.100].

10. Діяльність в сфері туризму, яка направлена на формування комплексного туристичного продукту і оптимізацію умов його споживання називається:

Література [1 с.101].

11. Мінімальний розмір фінансового забезпечення туроператора (з послугами виключно з внутрішнього та в'їзного туризму) має становити суму, еквівалентну не менше ніж

Література [1 с.98].

12. Угода між двома фірмами, за якою одна фірма продає другій право на надання послуг, виробництво тур продукту та допомагає в справі організації туристичного бізнесу має назву:

Література [1 с.93].

13. Яку відповідальність несуть учасники товариства з повною відповідальністю в галузі туристичного бізнесу?

Література [1 с.91].

14. Яка ознака у кваліфікації туристичних маршрутів?

Література [1 с.94].

15. Докладний опис маршруту, який включає організаційні і правові моменти, регулює взаєностосунки між туристичним підприємством, туристом і фірмою, що уклала з туроператором партнерську угоду, називають:

Література [1 с.94].

16. Правова реєстрація туристичного підприємства проводиться:

Література [1 с.90].

17. Тур з визначеним, наперед спланованим набором послуг, які зорієнтовані на певний вид відпочинку або туризму, має назву:

Література [1 с.99].

18. До змінних витрат туристичної фірми відносять:

Література [1 с.108].

19. Відвідувач-резидент, що здійснює поїздку за межі своєї країни називається:

Література [1 с.96].

20. Різниця між маржинальним доходом туру та постійними витратами має назву:

Література [1 с.109].

21. Географічно визначена, описана з різним ступенем достовірності, прив'язана до конкретної місцевості траса подорожі називається:

Література [1 с.99].

22. Який закон регламентує діяльність різних туристичних підприємств?

Література [1 с.66].

23. Серед різновидів туристичних маршрутів за формою відсутні тільки:

Література [1 с.100].

24. Рекреаційно-туристична діяльність, що базується на засадах впровадження ідей по збереженню природного та історико-культурного середовища, називається:

Література [1 с.113].

25. Керований розвиток туризму називається :

Література [1 с.110].

4.4 Питання до практичних занять модуля ЗМ-ПІ

Тема 1. «Методика розрахунку обсягів туристичної діяльності»

1. Які питання можна вирішувати за допомогою Методики розрахунку обсягів туристичної діяльності?
2. На якому принципі ґрунтується Методика?
3. Якими є головні складові Методики?
4. Як поділяється туристське споживання за часом та місцем його здійснення?
5. Якими є головні туристські витрати?
6. Як класифікуються засоби розміщення туристів?
7. Як класифікуються характерні туристські товари та послуги?
8. Якими є джерела інформації для застосування Методики?

Література [1, 4, 5]

Тема 2. «Показники економічної ефективності туризму регіону (країни)»

1. Якими показниками характеризується економічна ефективність туризму?
2. Які показники характеризують обсяг туристичного потоку?

3. В яких одиницях вимірюється показник «кількість туроднів»?
4. Як визначається коефіцієнт нерівномірності туристичного потоку?
5. Які є складові матеріально-технічної бази туризму?

Література [1, 4, 5]

4.5 Питання до практичних занять модуля ЗМ-П2

Тема 3. «Оцінка економічної ефективності туру»

1. У якій послідовності здійснюється процес визначення економічної ефективності туру?
2. Що відносять до постійних витрат туристичної фірми?
3. Які витрати туристичної фірми відносять до змінних?
4. Які бувають види орендної плати за автотранспорт?
5. Як визначається персональна вартість перевезення кожного туриста, якщо тур фірма закупляє частину місць в рейсовому транспорті?
6. З яких елементів складається собівартість туру?
7. Як визначається маржинальний дохід від туру?
8. Як оцінити економічну ефективність тур продукту?

Література [1, 4, 5]

Тема 4. «Розрахунок рекреаційного навантаження на територію»

1. Що таке рекреаційна місткість території?
2. Які існують нормативні показники рекреаційного навантаження на природні комплекси?
3. Як визначити місткість рекреаційного центру?
4. Які коефіцієнти цінності рекреаційних ресурсів в Україні?
5. Які існують методичні підходи до розрахунку екологічно допустимої місткості курортно-оздоровчої території?

Література [1, 4, 5]

4.6 Питання до індивідуального завдання ЗМ-І3.

«Проектування туристичної послуги»

1. Яке визначення поняттю «тур» дає Закон України «Про туризм»?
2. Чим відрізняються поняття «тур» і «туристичний маршрут»?
3. За якими ознаками можна здійснювати класифікацію маршрутів?
4. Яке призначення має туристичний ваучер?
5. Які туристичні послуги надаються в ході туристичної подорожі?

Література [1, 4-6]

4.7 Тестові завдання до іспиту

1. Чому Міжнародний день туризму відзначається саме 27 вересня?

Література [1 с.82].

2. Діяльність із запровадження у державному масштабі єдиних норм та вимог до товарів і послуг має назву:

Література [1 с.75].

3. Яку назву має процедура підтвердження відповідності результатів туристичної діяльності нормативним вимогам?

Література [1 с.76].

4. Який документ є підставою для отримання туристичних послуг та визначає статус туриста?

Література [1 с.73].

5. Документ, що підтверджує якість туристичних послуг та її відповідність стандарту чи іншому нормативному документу, має назву:

Література [1 с.70].

6. Які види туристичної діяльності підлягають ліцензуванню в Україні?

Література [1 с.68].

7. Укажіть термін дії ліцензії на надання туристичних послуг

Література [1 с.68].

8. Який орган в Україні організує здійснення контролю за якістю наданих туристичних послуг?

Література [1 с.69].

9. Спеціальний дозвіл, що підтверджує право його власника на здійснення туруператорської діяльності має назву:

Література [1 с.69].

10. Хто в Україні визначає основні напрями державної політики в галузі туризму?

Література [1 с.58].

11. Документ, що підтверджує статус особи або групи осіб як туристів і є підставою для отримання відповідних послуг має назву:

Література [1 с.41].

12. Нормативно-технологічний документ, в якому встановлюються загальні правила, принципи та вимоги до туристських послуг, має назву:

Література [1 с.72].

13. Які фактори впливають на формування туристичної політики країни або регіону?

Література [1 с.59].

14. Документ, що підтверджує якість туристичних послуг та їх відповідність конкретному стандарту чи іншому нормативному документу має назву:

Література [1 с.74].

15. Хто в Україні визначає в законі про Державний бюджет обсяг фінансового забезпечення туристичної галузі?

Література [1 с.59].

16. Хто в Україні видає ліцензію на туроператорську діяльність?

Література [1 с.69].

17. Який орган в Україні розробляє та затверджує програми розвитку туризму в Україні і фінансує її виконання відповідно до бюджетного законодавства?

Література [1 с.59].

18. З якого року Україна є членом Всесвітньої туристичної організації?

Література [1 с.88].

19. Який орган в Україні проводить дослідження туристичного ринку, готує і поширює інформацію про Україну її туристичні можливості?

Література [1 с.60].

20. Для отримання ліцензії на туроператорську діяльність керівник суб'єкту господарювання повинен мати стаж роботи в туристичній галузі

Література [1 с.70].

21. Який орган в Україні визначає види категорій об'єктів туристичної інфраструктури, порядок їх встановлення та зміни?

Література [1 с.70].

22. В якому документі визначаються права та обов'язки суб'єктів туристичної діяльності?

Література [1 с.65].

23. Які причини обумовлюють різноманітність підходів до управління сферою туризму у країнах світу?

Література [1 с.80].

24. *Які причини викликають необхідність державного регулювання сфери туризму?*

Література [1 с.58].

25. *Хто в Україні здійснює державне управління та забезпечує реалізацію державної політики в галузі туризму?*

Література [1 с.59].

26. *Чому Міжнародний день туризму відзначається саме 27 вересня?*

Література [1 с.82].

27. *Діяльність із запровадження у державному масштабі єдиних норм та вимог до товарів і послуг має назву:*

Література [1 с.75].

28. *Яку назву має процедура підтвердження відповідності результатів туристичної діяльності нормативним вимогам?*

Література [1 с.76].

29. *Який документ є підставою для отримання туристичних послуг та визначає статус туриста?*

Література [1 с.73].

30. *Документ, що підтверджує якість туристичних послуг та її відповідність стандарту чи іншому нормативному документу, має назву:*

Література [1 с.70].

31. *Які види туристичної діяльності підлягають ліцензуванню в Україні?*

Література [1 с.68].

32. *Укажіть термін дії ліцензії на надання туристичних послуг*

Література [1 с.68].

33. *Який орган в Україні організує здійснення контролю за якістю наданих туристичних послуг?*

Література [1 с.69].

34. *Спеціальний дозвіл, що підтверджує право його власника на здійснення туроператорської діяльності має назву:*

Література [1 с.69].

35. *Хто в Україні визначає основні напрями державної політики в галузі туризму?*

Література [1 с.58].

36. Документ, що підтверджує статус особи або групи осіб як туристів і є підставою для отримання відповідних послуг має назву:

Література [1 с.41].

37. Нормативно-технологічний документ, в якому встановлюються загальні правила, принципи та вимоги до туристських послуг, має назву:

Література [1 с.72].

38. Які фактори впливають на формування туристичної політики країни або регіону?

Література [1 с.59].

39. Документ, що підтверджує якість туристичних послуг та їх відповідність конкретному стандарту чи іншому нормативному документу має назву:

Література [1 с.74].

40. Хто в Україні визначає в законі про Державний бюджет обсяг фінансового забезпечення туристичної галузі?

Література [1 с.59].

41. Хто в Україні видає ліцензію на туроператорську діяльність?

Література [1 с.69].

42. Який орган в Україні розробляє та затверджує програми розвитку туризму в Україні і фінансує її виконання відповідно до бюджетного законодавства?

Література [1 с.59].

43. З якого року Україна є членом Всесвітньої туристичної організації?

Література [1 с.88].

44. Який орган в Україні проводить дослідження туристичного ринку, готує і поширює інформацію про Україну її туристичні можливості?

Література [1 с.60].

45. Для отримання ліцензії на туроператорську діяльність керівник суб'єкту господарювання повинен мати стаж роботи в туристичній галузі

Література [1 с.70].

46. Який орган в Україні визначає види категорій об'єктів туристичної інфраструктури, порядок їх встановлення та зміни?

Література [1 с.70].

47. В якому документі визначаються права та обов'язки суб'єктів туристичної діяльності?

Література [1 с.65].

48. Які причини обумовлюють різноманітність підходів до управління сферою туризму у країнах світу?

Література [1 с.80].

49. Які причини викликають необхідність державного регулювання сфери туризму?

Література [1 с.58].

50. Хто в Україні здійснює державне управління та забезпечує реалізацію державної політики в галузі туризму?

Література [1 с.59].

51. Юридичні особи, для яких виключним видом діяльності є організація та забезпечення створення туристичного продукту, а також реалізація та надання туристичних послуг, називаються:

Література [1 с.95].

52. Сукупність договірних угод, укладених туристичною фірмою з постачальниками послуг називають:

Література [1 с.97].

53. Друга назва рецептивного туроператора це:

Література [1 с.94].

54. До основних постійних витрат туристичної фірми відносять:

Література [1 с.100].

55. Технологічному процесу розробки туру завжди передують:

Література [1 с.101].

56. Величина, яка виражає різницю між ціною туру і його собівартістю, це:

Література [1 с.105].

57. Учасниками відносин, які виникають при реалізації туристичної діяльності є:

Література [1 с.97].

58. Набір туристичних послуг з конкретними термінами початку і завершення виконання, який реалізується оптовому або роздрібному покупцю називають:

Література [1 с.98].

59. Який документ містить основні показники маршруту, місця перебування, дати заїзду, очікувану кількість туристів, програму обслуговування туристів в подорожі по маршруту?

Література [1 с.100].

60. Діяльність в сфері туризму, яка направлена на формування комплексного туристичного продукту і оптимізацію умов його споживання називається:

Література [1 с.101].

61. Мінімальний розмір фінансового забезпечення туроператора (з послугами виключно з внутрішнього та в'їзного туризму) має становити суму, еквівалентну не менше ніж

Література [1 с.98].

62. Угода між двома фірмами, за якою одна фірма продає другій право на надання послуг, виробництво тур продукту та допомагає в справі організації туристичного бізнесу має назву:

Література [1 с.93].

63. Яку відповідальність несуть учасники товариства з повною відповідальністю в галузі туристичного бізнесу?

Література [1 с.91].

64. Яка ознака у кваліфікації туристичних маршрутів?

Література [1 с.94].

65. Докладний опис маршруту, який включає організаційні і правові моменти, регулює взаєностосунки між туристичним підприємством, туристом і фірмою, що уклала з туроператором партнерську угоду, називають:

Література [1 с.94].

66. Правова реєстрація туристичного підприємства проводиться:

Література [1 с.90].

67. Тур з визначеним, наперед спланованим набором послуг, які зорієнтовані на певний вид відпочинку або туризму, має назву:

Література [1 с.99].

68. До змінних витрат туристичної фірми відносять:

Література [1 с.108].

69. Відвідувач-резидент, що здійснює поїздку за межі своєї країни називається:

Література [1 с.96].

70. Різниця між маржинальним доходом туру та постійними витратами має назву:

Література [1 с.109].

71. Географічно визначена, описана з різним ступенем достовірності, прив'язана до конкретної місцевості траса подорожі називається:

Література [1 с.99].

72. Який закон регламентує діяльність різних туристичних підприємств?

Література [1 с.66].

73. Серед різновидів туристичних маршрутів за формою відсутні тільки:

Література [1 с.100].

74. Рекреаційно-туристична діяльність, що базується на засадах впровадження ідей по збереженню природного та історико-культурного середовища, називається:

Література [1 с.113].

75. Керований розвиток туризму називається :

Література [1 с.110].

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Герасименко В.Г. Організація туристичної діяльності: Конспект лекцій. – Одеса: Вид-во «ТЕС», 2007. – 66 с.
2. Закон України „Про туризм” - Верховна Рада України; Закон від 15.09.1995 № **324/95-ВР**. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
3. Федорченко В.К., Мініч І.М. Туристський словник-довідник. – Київ, Дніпро. 2000. – 160 с.
4. Збірник методичних вказівок до практичних робіт з дисципліни "Екологічні аспекти рекреаційно-туристичної діяльності". Спеціальність – 101 Екологія / Укладач: к.г.н., доц. Полетаєва Л.М. - Одеса: ОДЕКУ, 2019. - 88 с.
5. Методичні вказівки по організації самостійної роботи студентів заочної форми навчання та контрольної роботи з дисципліни "Екологічні аспекти рекреаційно-туристичної діяльності", спеціальність 101 «Екологія», / Укладач: к.г.н., доц. Полетаєва Л.М. - Одеса: ОДЕКУ, 2018. –

35 с.

6. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 272 с.

7. Квартальнов В.А. Туризм: Учебник. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 320 с.

Додаткова література

8. Биржаков М.И. Введение в туризм. СПб: ИТД «Герда», 2000 – 280 с.

9. Александрова А.Ю. Международный туризм.- М.: Аспект - Пресс, 2001. - 467 с.

10. Балабанов И.Т., Балабанова А.И. Экономика туризма: Учеб. пособие. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 176 с.

11. **Гуляев В.Г. Организация туристской деятельности. – М.: Нолидж, 2000. – 235 с.**

12. Жукова М.А. Индустрия туризма: менеджмент організацій.- М.:Финансы и статистика, 2004.-200с.

13. Менеджмент туризма: Туризм как вид деятельности: Учебник – М.: Финансы и статистика, 2002 – 320 с.

14. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: Збірник нормативно-правових актів. Під заг. ред. В.К. Федорченка, Київ, ун-т туризму, економіки і права – К.: Юрінком Інтер, 2002 – 640 с.

15. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія туризму в Україні: Навч. посібник /Передм. В.А. Смолія – К.: Вища школа, 2002 – 195 с.

16. Школа І.М. та ін. Менеджмент туристичної індустрії: Навч. посібник. – Чернівці, 2003. – 596 с.

17. Про стандартизацію та сертифікацію: Закон України//стандартизація, сертифікація і якість//.-1997.-№6- с.12.

18. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000р.// Відомості Верховної Ради України.-2000.-№36-с.299.

19. Храбовченко В.В. Экологический туризм./ Учебно-методическое пособие. – М.: Финансы и статистика, 2003.-208 с.

20. URL: http://tourlib.net/books_green/hrabovchenko.

[www.library-](http://www.library-odeku.16mb.com/)

[odeku.16mb.com/Scientific%20library.OSEnU_ZAO_6_kyrs.html](http://www.library-odeku.16mb.com/Scientific%20library.OSEnU_ZAO_6_kyrs.html)

21. Все о туризме – туристическая библиотека URL: <http://tourlib.net/>